

Recenzije.

Gahs dr. Aleksandar: Historijski razvoj porodice. Izdano u nakladi knjižare »Napredak«, Zagreb 1932., 8°, str. 21.

Ova je brošura nastala povodom predavanja dr. G. pod naslovom: »Marksizam i historijski razvoj porodice«, što ga je u priredbi Velikog Križarskog Bratstva održao proljetos u Jeronimskoj dvorani. Ima 3 dijela: I. Evolucionističko-marksistička teorija, II. Putevi sovjetske etnologije, III. Kritika evolucionističko-marksističke teorije. Prvi i treći dio su u glavnom bili izneseni u prikazu, štampanom u »Bogoslovskoj Smotri« god. 1926., str. 107.—118. pod naslovom: Kakav je brak bio u početku?, dok je drugi dio posve nov.

Obzirom na činjenicu, da se stare evolucionističke teorije o podrijetlu i razvoju porodice još uvijek podgrijavaju i publici daju kao rezultat naučnog rada, dobro je učinio dr. G., da je ovaj kratki prikaz dao posebno oštampati. Iz njega će svatko moći razabrati, da je brak u prvim počecima, do kojih znanost siže, bio baš onakav, kakav je po svojoj prirodi i za kakav se zalaže kršćanski naš nazor na svijet i život. Socijalistički, dakle materijalistički socijolozi, mogu da govore samo u ime svoga apriornog stava. Ali ne mogu i ne smiju da govore u ime nauke, koja je za njih i onako samo vrijedna u toliko, u koliko je sredstvo za socijalističku ili komunističku propagandu. To je i u ovom prikazu vrlo dobro dokumentovano izjavama savremenih ruskih etnologa. Etnolog, ako drži nešto do svoje struke, ne će i ne može govoriti ni pisati onako, kako govore i pišu organizirani članovi »partije« ili plaćeni propagandisti.

Ovo pitanje porodice nema samo interesa za etnologa, nego u današnji dan prvenstveno za socijologa. Ali mu etnologija daje u borbi protiv marksističkih i materijalističkih tendencija jako oružje, kad ne da sumnjati o monogamiji primitivnog čovjeka. Svakomu će dakle dobro doći dokumentovani izvodi dr. Gahsa, tkogod bude htio braniti porodicu i poraditi, da se ona sačuva od propasti u interesu narodnom i državnom.

A. Ž.

Butorac Pavao: Kršćansko jedinstvo. Sarajevo 1931. Preštampano iz Vrhbosne, 16°, str. 215.

Kršćansko jedinstvo znači autoru »sklad razuma i vjere, ravnotežu naše misli. Znači sklad među zajednicama, narodima, državama na podlozi božje istine, na osnovci pravde i ljubavi. Znači sklad između društva i višega reda« (str. 24.). Odmah prosljeđuje i veli: »Da se ovaj dvostruki sklad održi, postoji crkva«. Kako dvostruki? Prvi je: sklad razuma i